

2023

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
VÄRMDÖ FÖRSAMLING

Gudstjänster

Gudstjänster

Antalet gudstjänstbesökare vid huvudgudstjänster år 2023 blev 4 940, vilket är nästan exakt samma antal som för år 2022 då det var 4 934. Återhämtningen från pandemiåren kan därmed ses stabil då ökningen skett från 2015 gudstjänstbesökare år 2021. Antalet besökare ligger därmed också i nivå med åren före pandemiåren.

Utifrån församlingsinstruktionen har ett uppföljningsbart mål varit att kring varje söndag och större helgdag lägga ut en filmandakt på hemsida, Youtube och Facebook. Detta har skett under hela året 2023. Filmandakterna har följt helgdagens tema med en kortare predikan, psalm, kör eller solosång, samt bön och välsignelse. Filmandakterna är mycket uppskattade och under året hade vi 12 261 visningar.

Vårt mål är att fira engagerade och varierande gudstjänster med människor

i alla åldrar och därför följde vi under året den variation som församlingsinstruktionen ger riktlinjer för vad gäller variationen på musikaliska uttryck i gudstjänsterna, men också tidsmässigt när på dagen gudstjänsten förläggs. Vi har sedan ett antal år tillbaka valt att alternera huvudgudstjänsterna på söndagar mellan kl. 11 och kl. 16.00

En förändring av gudstjänstlivet under året har varit att mer frekvent fira mässa, dvs gudstjänst med nattvard, utom då det tex är familjegudstjänst eller en större musikgudstjänst.

Många uttrycker att det finns en positiv mångfald med de olika typer av gudstjänster vi har, inte minst musikgudstjänsterna där vi bland annat under vårterminen hade Stabat Mater av Karl Jenkins, Maria musik och Våren av Vivaldi.

Under höstterminen hade vi bland annat Miserere av Karl Jenkins, Re-

quiem av Gabriel Fauré och Mässa i keltisk ton under allhelgonahelgen.

Allhelgonahelgen har blivit en av kyrkans storhelger och i år kom vi att ha en minnesgudstjänst på alla helgons dag kl.11, samt en musikstund kl.16.00. Kyrkan var öppen som vanligt till kl. 20 för ljusständning och en stunds stillhet och många människor som besökte kyrkogården tog också möjligheten till ett besök i kyrkan.

Till övriga storhelger som advent, jul och påsk har tillströmningen av gudstjänstbesökare som sagt återhämtat sig efter pandemiåren. Nyårsbönen slog till och med besöksrekord med 230 personer.

Förutom söndagsgudstjänsterna i Värmdö kyrka och Sjölidens kapell firades gudstjänst på Bullandö marina på Kristi himmelfärdsdag, vid hembygdsmuseet vid kyrkan på midsommardagen och på Strömma hembygdsgård

söndagen efter midsommardagen.

Tre tillfällen, på pingstdagen, i mitten på juli och andra advent firades gudstjänst i Ahlsviks bygdegård på Svartsö. Dessa gudstjänster på Svartsö är mycket välbesökta och samlar ofta mellan 100–150 deltagare. Psalmorkestern på Svartsö bestående av "frivilligmusiker" under ledning av Anders Forsslund, är mycket uppskattad.

Vi är mycket tacksamma för samarbetet med hembygdsgårdar och värdfamiljer i förläggande av gudstjänster där den lokala förankringen och synen på gudstjänsten som hela församlingens gudstjänst förstärks.

Sist men inte minst kan vi också nämna att det i stort sett vid varje gudstjänst i Värmdö kyrka och Sjölidens kapell genom kyrkvårdarnas försorg serverats kyrkkaffe. Detta skapar en viktig mötesplats efter gudstjänsten för fortsatta samtal och församlingsgemenskap. Kyrkkaffet är en viktig pusselbit i församlingsbygget och i att vara en levande och välkomnande församling.

Sjölidenmässan

Varje onsdag under terminerna har församlingen firat veckomässa i Sjölidens kapell. Denna mässa har etablerat sig som en mässa för församlingens ungdomar, både de som söker sig till ungdomskväll och konfirmander. Under året har en samtalsgrupp hållits varannan vecka vilket gjort att besökare ökat i Sjölidenmässan.

Friluftsgudstjänster

Under sommaren genomfördes sex friluftsgudstjänster. På midsommardagen firades gudstjänst vid hembygdsmuseet vid kyrkan och söndagen efter vid Strömma hembygdsgård.

Fyra friluftsgudstjänster på torsdagskvällar firades vid hembygdsmuseet vid kyrkan, hos familjen Wallbom på Kolvikens gård, hos familjerna på Väster Skägga gård och vid Ersta diakonis sommarhem Betania i Boda. Vid varje gudstjänst medverkade förutom präst eller diakon, församlingens musiker och solist.

Kyrkliga handlingar

Under året ägde 107 doggudstjänster rum i församlingen vilket var något fler än år 2022 då vi hade 105 doggudstjänster. De flesta dop var i Värmdö kyrka, men vi ser en fortsatt ökande

trend för andelen dop i Sjölidens kapell efter om- och tillbyggnaden av kapellet. Ca två tredjedelar av dopen sker i kyrkan och en tredjedel i kapellet. Även sex hemdop ägde rum i församlingen. Av andelen döpta är drygt hälften församlingsbor, övriga utsocknes, framförallt boende i Gustavsberg. Av hemdopen var fem av sex utsocknes.

Under året hade vi 33 vigselgudstjänster, vilket var något mindre än år 2022 då det var 36.

Drop-in dop/vigsel-tillfälle kunde vi detta år åter ha som vanligt den 6 juni. Sju vigslar och fem dop ägde då rum. Vad gäller vigslar är knappt hälften församlingsbor.

Under året ägde 46 begravningsgudstjänster rum i församlingen vilket var färre än år 2022 då det var 69 begravningsgudstjänster. Ofta kan frekvensen av begravningar variera stort under året och för år 2023 blev det en lugn period från mitten på sommaren och en stor del av hösten. Bokningar av begravningar ökade i slutet av året och har så fortsatt in på år 2024.

Värmdö kyrka fortsätter att vara en mycket uppskattad kyrka för många, inte minst vad gäller kyrkliga handlingar. Vi är församling för så många fler än bara för skrivna i Värmdö församling.

Kyrkvårdar

Kyrkvårdarna träffades tre torsdagskvällar under året för att fördela tjänstgöringstillfällen, men också för att utvärdera den gångna perioden. Vi träffades också på Kristi himmelfärdsdag på Bullandö.

Som fördjupning och fortbildning har vi under året tillsammans läst och samtalat kring kyrkvärdsboken "Värd i gudstjänst". I januari höll Ulf Lindgren en fördjupningskväll för alla kyrkvårdar i Värmdö kontrakt utifrån boken.

Året avslutades med ett julbord för kyrkvärdskollegiet, som vid årets slut bestod av fem personer.

Vägkyrkan i Värmdö kyrka

Under sex veckor sommaren 2023 var kyrkan öppen för besökare söndag till fredag mellan kl. 12 och 16. Detta år bemannades kyrkan med våra ordinarie guider förutom vid tre tillfällen då den bemannades av två ungdomar.

Cirka 500 (400 st 2022) besökare välkomnades under sommarveckorna. De besökare som kom erbjöds en kopp kaffe, en stunds stillhet och guidad visning för den som så önskade.

Musik

Vi vill erbjuda alla sångintresserade möjlighet att delta i någon form av körsång. Vi vill förse gudstjänster och förrättningar med bra musik samt erbjuda konsertupplevelser av olika slag.

Församlingens kyrkomusiker har spelat vid gudstjänster, veckomässor, kyrkliga förrättningar, andaktstunder på servicehus och vid personalens och förtroendevaldas möten. Vi har varit med i konfirmandundervisningen och spelat vid soppluncher, samt på barnsången i kapellet på fredagarna. Vid flera gudstjänster framförde solister musik tillsammans med kyrkomusikerna.

Vi har fortsatt att lägga upp andaktsfilmer på församlingens hemsida där församlingens kyrkomusiker bidragit med passande musik.

Samarbetet med kommunens demensvård på servicecenter Diamanten har fortgått med cirka fem sångstunder per termin.

Körer och sånggrupper

Alla våra körer övar en gång per vecka under terminerna samt medverkar i gudstjänster och konserter.

Barnkörer och Ungdomskör

Lilla och Mellan Cappella leddes av Sanna Rogberg och Diskanten leddes av Lotta Danielsson. Under hösten startade Ungdomskören och denna leddes av Sanna Rogberg och Andrea Vogel.

Åldersindelningen för barnköerna justeras från år till år beroende på antalet barn i olika åldrar. Under året har det sett ut på följande sätt:

Diskanten, för 4-6-åringar, hade cirka 20 deltagare. Lilla Cappella för årskurs 1-3 hade cirka 16 deltagare. Mellan Cappella för årskurs 4-6 pausade under vårterminen, och verksamheten togs upp igen till hösten med 7-8 deltagare. Ungdomskören bestod under året av allt mellan 2 och 5 deltagare.

Församlingen anordnar också Små-

barnsång för barn i åldern 0-5 år med vuxna (se under Undervisning).

Vuxenkörer

I församlingen fanns under året fyra vuxenkörer.

Choristas Veteranicus med ca 45 medlemmar under ledning av Sanna Rogberg.

Lars Hallgren leder Värmdö Kyrkokör med ett 30-tal medlemmar och Värmdö Vokalensemble med cirka 25 medlemmar.

Lördagskören är en kör som är öppen för alla oberoende av tidigare musikalisk erfarenhet och leds av Helena Kasesjö De har framträtt vid några tillfällen i Värmdö kyrka i gudstjänster och i Sjölidens kapell vid Sjölidenmässor.

Musikgudstjänster och konserter

Församlingens vuxenkörer medverkar regelbundet med sång vid söndagsgudstjänster och under kyrkoårets högtider. Största delen av verksamheten leder fram till medverkan i någon form av musikgudstjänst.

I musikgudstjänsten på trettondedag jul framförde Kyrkokören ett Juloratorium av Ivar Widén. Kyrkokören sjöng också i gudstjänsterna på fastlags-söndagen, Kristi himmelfärdsdag (på Bullandö marina) och tillsammans med barnkörerna på påskdagen. På palm-söndagen uppfördes det orientaliskt färgade passionsverket Stabat Mater av Karl Jenkins tillsammans med Stockholm Concert Orchestra (SCO).

SCO medverkade även när Kyrkokören tillsammans med Värmdö vokalensemble och solister sjöng Messa di Gloria av Puccini som avslutning på vårterminen.

Under våren medverkade Vokalensemblen med sång i musikgudstjänsten på kyndelsmässodagen och på Marie bebådelsedag då de bland annat framförde Magnificat av Vivaldi. Även detta år sjöng kören Jesu sju ord på korset av Jerker Leijon och musik av Bach i långfredagens gudstjänst. Kören företog också en resa till Köpenhamn då de gjorde ett bejublat framträdande före och i en högmässa i Christians kirke i centrala Köpenhamn.

Höstens körframträdanden utgjordes bland annat av att Kyrkokören sjöng Faurés Requiem och Mässa i keltisk ton, medan Vokalensemblen gjorde en musikgudstjänst med musik av John Rutter på tacksägelsedagen och framförde Miserere av Karl Jenkins tillsammans med SCO. Kyrkokören sjöng på första advent, innan terminen avslutades med att båda körerna traditionsenligt gjorde en julkonsert för en fullsatt kyrka den andra advent.

Även Kyrkokören reste detta år då de besökte Hamburg och sjöng i högmässan i Hauptkirche St Katharinen samt gjorde en konsert i Svenska kyrkan under eventet Nacht der Kirchen. Båda framträdandena var mycket uppskattade!

Choristas Veteranicus har under året medverkat vid flera gudstjänster i Värmdö kyrka, bland annat på upp-

taktsmässan i september då man sjöng tillsammans med församlingens barnkörer. Kören har gett två egna konserter under året i ett fullsatt Sjölidens kapell. På junikonserten bjöd kören på blandad repertoar med sommartema och i december innehöll programmet julmusik och musikalsånger.

I slutet av maj reste Choristas på ett tvådagars körinternat till Båsenberga i Sörmland med körövningar både på Båsenberga och i Österåkers kyrka, som tillhör Vingåkers församling. Choristas medverkade också vid en andakt på Gustavsgården i juni i samarbete med Gustavsbergs församling.

På valborgsfirandet på Sjölidens bildade körsångare från samtliga vuxenkörer en Valborgskör och bjöd på traditionella vårsånger ute i parken.

Vid julottan spelade Bo Karlsson fiol tillsammans med "julottekören" och Robin Norrgård var solist.

Följetongen med Vivaldis "Årstiderna" fortsatte med att violinisten Bo Karlsson tillsammans med Lars Hallgren spelade Vintern, Våren och Sommaren vid tre olika gudstjänster.

Tina Ahlin medverkade som tidigare år med sång och munspel vid Nyårsbönen. Detta år gästades vi även av Louise Hoffsten och kyrkan fylldes till brädden.

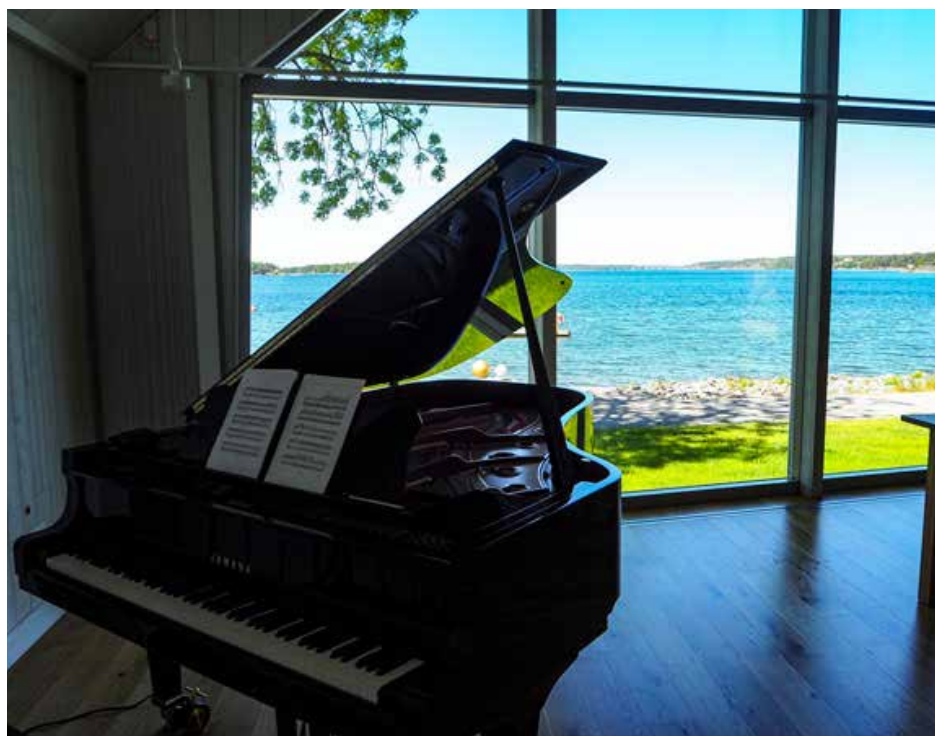
Barnkörerna medverkade vid familjegudstjänster under året och sjöng

tillsammans med Ungdomskören i Luciatåget i Luciagudstjänsten på tredje advent.

Under sommaren var det som vanligt Sommarkvällskonserter i kyrkan på onsdagskvällarna. I år var de sex till antalet och bjöd på dubbelpianisterna Monica och Carl-Axel Dominique, stråkmusik med Lyrakvartetten, ett musikprogram med bland andra Therese Wernersson, singersongwriter-duon Lisa Långbacka och Sofie Livebrandt, jazz-saxofonisten Klas Toressons trio samt sopranen Marie Alexis.

Pop Up-körsång

Under 2023 genomfördes två körhelger för både nybörjare och körvana. En i januari med 26 deltagare och en i augusti med 32 deltagare. Helgerna avslutades med att projektkören sjöng i gudstjänsten på söndagen.

Undervisning

Familjegrupper

Familjegrupp erbjuds till föräldrar med barn 0–5 år. Familjgruppen är en fast grupp som träffas en gång i veckan. Träffen inleds med en samling där dagens pyssel presenteras och avslutas med en sångstund och en bön. En saga berättas av pedagogen medan barnen äter en frukt tillsammans.

Under 2023 hade vi en familjegrupp med 16 familjer med 1–2 barn per familj. Under året genomfördes två utflykter i församlingens regi. På våren åkte vi till Grinda och på hösten till Nysveds gård. Utöver det blev familjegruppen hembjudna till en familj på Bullandö. Församlingens barnpedagoger medverkade på årets alla familjegruppstjänster.

Barnsång

Barnsång i Sjölidens kapell är en öppen

verksamhet som erbjuds till föräldrar och barn i åldern 0–5 år. Tillsammans med en av församlingens musiker som spelar piano sjunger vi barn- och rörelsesånger.

Antalet deltagare har varit mellan ca 10 och 40 personer.

Öppen utelek i trädgården

Utelek på Sjölidens lekplats för föräldrar med barn i åldern 0–5 år. Föräldrar och barn kan köpa grillad korb, även vegetarisk, samt enklare fika. Det var allt från 10 till 80 deltagare.

Många har uttryckt stor uppskattning för denna verksamhet, både för det sociala och fysiska välbefinnandet. Värmdö kommuns förskolor har stängt på fredagar för barn med syskon där föräldern är föräldraledig. Detta har medfört av vi har ett större antal familjer med syskon som besöker oss på fredagar och leker i lekparken.

Öppen förskola

Öppen förskola erbjuds till föräldrar med barn i åldern 0–5 år. Barn och föräldrar kan tillsammans pyssla, leka och spela spel. Vi har även en gemensam sångstund.

Under året har vi haft Öppen förskola på Sjölidens två gånger i veckan. Antalet besökare har varierat från 0 till 25.

Kyrkfritids

Barn från förskoleklass upp till årskurs 5 erbjuds en eftermiddag i veckan att delta på kyrkfritids. Där får barnen pyssla i olika material och med olika tekniker, spela sällskapsspel och leka i lekparken. Vi serverar även ett mellanmål. Varje grupp består av 25 barn från olika skolor.

Under 2023 hade vi två kyrkfritidsgrupper.

Sommarlag

Barn födda -12, -13 och -14 erbjuds delta vid 2023 års sommarlag. 24 barn deltog under vecka 24 och tio barn under vecka 32. Dagarna bestod av jag-stärkande övningar, grupplekar, skapande verkstad och bad i havet. Bar-

nen åt lunch och mellanmål i Sjölidens matsal. En utflykt till Antistilla med utmanande grupplekar gjordes under båda lägerveckorna. Fem ungdomsledare arbetade på båda veckorna tillsammans med barnen och oss. Avgift för sommarlägret var 350 kr för medlemmar i Svenska kyrkan och 1000 kr för icke medlemmar. Temat för årets läger var det globala målet nr 14 - bevara och nyttja haven.

Kreativa klubben

Kreativa klubben bytte namn från Måndagsgruppen under 2023 för att tydliggöra gruppens syfte för pojkar och flickor med estetiska och konstnärliga intressen.

Gruppen träffas en eftermiddag i veckan. Ungdomar i årskurs 6–9 från olika skolor erbjuds kreativt skapande i olika material och tekniker samt att spela spel och baka. Som sommaravslutning åkte vi till Gustavsberg och bowlade och åt middag, vilket blev mycket uppskattat av ungdomarna.

Under året deltog totalt nio ungdomar i gruppen.

Skolsamverkan

Värmdö församlings samarbete med skolorna utgår från skolans läroplan och syftar till att vara en resurs för barn, ungdomar och personal på skolorna som, bland annat, kunskapsförmedlare, samtalspartner och traditionsbärare.

Församlingen erbjuder olika verksamheter och aktiviteter med och för skolorna inom församlingens upptagningsområde: Grantomta Montessori, Hemmestaskolan, Kullsvedsskolan, Kyrkskolan, Viks skola och enhet Svartsö som är en av flera enheter inom Värmdö Skärgårdsskola. När vi får förfrågningar från skolor som ligger utanför församlingens upptagningsområde hänvisar vi, i första hand, till den församling inom vilken skolan ligger.

Samverkan och kontakten med skolorna är omfattande. Bland annat erbjuder vi så kallade livskunskapspass till elever i årskurs 4–7. Konceptet genomförs på så vis att varje klass kommer till Sjölidens där vi under cirka två timmar jobbar med gruppstärkande övningar, teambuilding och livsfrågor med mera. Antalet klasser som anmäler sig till detta koncept är ungefär på samma nivå som före pandemin.

Den andra större skolsamverkansfor-

men – Grubbelklubben, som i Värmdö församling föddes 2020, har genomförts under båda terminerna. Till skillnad från Livskunskapen där skolan i regel kommer till Sjölidens är Grubbelklubben ett koncept där vi besöker skolan under ett par timmar en gång per vecka. Vi kommer dit med "Dagens fråga" som vanligtvis är av etisk- eller existentiell karaktär. Det finns flera syften med Grubbelklubben varav ett är att, framför allt på längre sikt, generera fler konfirmander.

Under 2023 bjöd vi in i årskurs 3, som vi brukar, till församlingens koncept "Påskens traditioner då och nu" där eleverna får höra bakgrunden och berättelserna kring den judiska och kristna påsken. Utöver "Påskens traditioner då och nu" kunde vi bjuda in och möta förskolor och skolor vid församlingens julspel, adventssamlingar och vårens påskspel med dockor.

Utöver de koncept som erbjuds på initiativ av oss, har vi även möjlighet att ta emot eller möta klasser där skolan efterfrågar oss, till exempel guidad visning av kyrkan. Denna möjlighet nyttjades vid ett tillfälle under året.

Konfirmation

Vi erbjuder konfirmationsundervisning utifrån Svenska kyrkans nationella riktlinjer för konfirmandarbete. Under konfirmandåret 2022/23 hade vi två alternativ för 14-15 års ålder, ett veckoalternativ med träffar på måndagar och med konfirmation i april samt ett sommaralternativ med konfirmation i juli. Båda alternativen hade ett upptaktsläger och sedan ett äventyrläger där vi åker till Sälen under fyra dygn och gör olika fjällaktiviteter beroende på årstid.

Under vårterminen ville en gymnasieelev konfirmeras, och vi skapade då

ett eget upplägg där vi samtidigt bjöd in våra ungdomsledare till konfäträffarna för att skapa gruppdynamik och fördjupning.

Under 2023 konfirmerade vi 65 ungdomar i våra olika konfirmandalternativ. 27 ungdomar i vår veckogrupp, 37 ungdomar i vår sommargrupp och en gymnasiekonfirmand.

Vi arbetar med riktade konfirmandbroschyrer och gör informationsbesök i Hemmestaskolan om konfirmation inför starten av varje konfirmandgrupp. Arbetet med konfirmandbroschyr görs i samverkan med Gustavsberg-Ingarö församling och Djurö, Nämndö, Möja församling. Vi informerar även elever i årskurs 9 som inte är konfirmerade att de är välkomna att konfirmera sig.

Ungdomsledare

Efter att församlingens konfirmander konfirmerat sig erbjuds de att delta i församlingens ledarutbildning. Under 2023 gjordes utbildningen om så vi i stället erbjuder en grundutbildning, som vi kallar för "Grunden", för nya

ledare. Utbildningen pågår under ett läsår. Under utbildningen får man uppdrag som "aspirant" i olika verksamheter i församlingen. De som går på gymnasiet och är äldre får sedan fortbildning under året, som blir en fördjupning. Denna grupp kallar vi för "Djupet".

Den stora anledningen till omstruktureringen av vår ledarutbildning kommer som en önskan från de äldre ledarna, där de velat ta ett större ansvar som ledare. Bland annat kan de äldre ledarna vara med i större utsträckning i vårt planeringsarbete med konfirmander och sommarkollo. Genom att ta in ännu äldre ledare (18 år+) som nattjour på läger kan vi ge dem en möjlighet att fortsätta engagera sig i församlingens verksamhet.

En stor utmaning i arbetet med ungdomsledare är att ungdomar ska känna att de blir tagna i anspråk och hitta utvecklande och bra arbetsuppgifter. Under 2023 har vi kunnat erbjuda en stor mängd olika verksamheter för de unga ledarna. De har ideellt fått hjälpa till på Sjölidensloppisen, korvförsäljning vid Värmdö kyrka under första advent och valborgsfirandet på Sjölidens, men de har också kunnat få arvoderade uppdrag i terminskonfagrupperna, sommarkonfagrupperna och sommarkollot samt sköta våffelkaféet på Sjölidens under sommaren.

Ungdomsverksamheten

Ungdomsverksamheten som Värmdö församling bedriver utgår från tanken att alla ungdomar vill göra något för sina medmänniskor, sin omvärld, sin framtid och samtid. Tanken är att skapa en verksamhet där ungdomarna själva kommer med idéer om hur vi tillsammans kan skapa en bättre värld. Ett sätt att arbeta med detta är genom att låta ungdomarna driva en lokalavdelning i Svenska kyrkans unga, SKU.

Under 2023 hade församlingens lokalavdelning 80 medlemmar varav cirka 40 aktiva ungdomar (i åldern 15–20 år). På årsmötet 2023 beslutades det även att starta en styrelse som arbetat med att planera och hålla i ungdomskvällarna.

Under verksamhetsåret har SKU haft sina träffar på onsdagskvällar och startat med fika och församlingens veckomässa och sedan haft träffar med olika innehåll (filmkvällar, bakkvällar, olika lekar och tävlingar osv.) samt några fredagar under terminerna. Vi har också åkt på ett läger till Grinda över en helg i slutet av augusti.

En del av SKU:s arbete är att man ska få träffa ungdomar från andra lokalavdelningar. SKU Värmdö har deltagit i olika fotbolls- och volleybollturneringar samt även åkt på läger som SKU Stockholm Stift har anordnat.

Retreat

Under våren 2023 genomfördes en heldagsretreat i församlingen, i Värmdö kyrka med 22 deltagare. Retreaten följer samma rytm, med olika teman och texter för bibelmeditationerna. Präst, diakon, husmor och kyrkvaktmästare tjänstgör. Många av retreatdeltagarna har varit med flera gånger, men varje gång kommer också nya deltagare. Nytt för året var en höst retreat med övernattning på Erstas sommarhem Betania, den blev snabbt fullbokad, med 12 deltagare samt fyra personal (diakon, präst, husmor och assistent till husmor). Tanken med övernattningsretreat är att få mer sammanhängande tid för tystnad och fördjupning. Vi har en relativt god åldersspridning på retreaterna, med huvudbetoning på människor som befinner sig mitt i livet.

Då övernattningsretreaten snabbt blev fullbokad planeras det eventuellt att också ha en dag retreat hösten 2024 för att kunna möta den stora efterfrågan.

Samtalsgrupper

Ditt liv i den stora berättelsen

Under 2023 fortsatte en bibelsamtalsgrupp, med åtta deltagare, att träffas

kvällstid. Samtalen har utgått ifrån Ulf Lindgrens bok Öppna bibeln med fokus på hur bibeltexterna hakar in i det egna livet med dess djupa frågor, längtan och den egna andligheten.

Livet – värt att dela

Under våren hade vi en livsberättargrupp för personer över 62 år. Gruppen hade åtta deltagare.

Bibelglädjen

Under året fortsatte Bibelglädjen, en samtalsgrupp kring bibeln, som träffas varannan onsdag dagtid. Markusevangeliet kom att ligga som grund för vårens bibelsamtal och Johannesevangeliet för höstens bibelsamtal. Totalt har ca åtta personer deltagit i träffarna.

Författar-, församlings- och filmkvällar

Under året har två författarkvällar ägt rum på Sjölidens. I februari gästades församlingen av Steve Sjöqvist, diakon, som berättade om sin bok "Den längsta resan". För cirka 15 deltagare berättade Steve bland annat hur det är att leva med HIV.

I oktober talade Daniel Hafner om Tillitens sakrament, en kväll om berättelsens kraft, försoning och framtidshopp. Författarkvällen samlade drygt 20 deltagare.

Under 2023 har vi haft två välbesökta filmkvällar. Den 20 mars visades filmen "Nomadland" med en publik på 31 personer och den 6 november visades filmen "Jojo Rabbit" med en publik på 21 besökare.

Diakoni

Diakoni är medmänsklighet och omsorg i praktisk handling. Diakoni är en av kyrkans och församlingens huvuduppgifter – en dimension som ska genomsyra allt arbete och hela församlingens liv och verksamheter, varje tjänst och varje uppdrag. Diakonin är en utåtriktad kraft som också vill ta oss utanför väggarna på Sjöliden för att verka bland församlingsborna ute i vår församling.

Församlingen bedriver ett utåtriktat och uppsökande diakonalt arbete på många olika sätt. Vi gör hem- och sjukbesök med självvårdande och stödjande samtal. Vi finns till för äldre, ensamma och isolerade. Vi rör oss bland annat på Ljungs äldreboende, dagverksamheten Daghöjden, på Seniorcenter Diamanten på Hemmestahöjden, vi besöker skärgårdsboende och andra som bor avlägset och isolerat. Känslan av att vara delaktig och känna att man tillhör ett sammanhang är en stor hälsfaktor och församlingens olika mötesplatser arbetar för att bryta ofrivillig ensamhet.

Vi har kontakt med och försöker på olika sätt hjälpa människor som behöver akut hjälp och har hamnat i utanförskap och ekonomisk nöd, eller som lider av missbruk eller psykisk sjukdom.

Vi ingår i nätverk och har kontakter med skola, äldreomsorg och sjukvård, med socialpsykiatri, biståndsbedömare, kuratorer, socialsekreterare, skuldrådgivare och med frivilligorganisationer och med andra församlingar och kyrkor i närområdet. Vi samarbetar med polis, räddningstjänst, skola, sjukvård och kommun, till exempel vid överlämning av dödsbud, eller vid större olyckor och andra händelser som kräver beredskap, samverkan, insatser och närvaro.

Sjölidenluncher

Sjölidenluncherna varannan vecka med program och andakt är en viktig träffpunkt och står för en grundrytm i församlingens verksamhet.

Husmor och köket står för den hemlagade soppan och serveringen – verk-

samhetens hjärta. Vi har också satsat på ett varierat program med musiker, sångare, författare och andra föredragshållare, och försöker ha en hög kvalitet på framträdandena. Soppluncherna är omtyckta och välbesökta.

Vi ser soppluncherna som en plats för församlingsbor och anställda att träffas och ideella krafter att samlas; sopplunchen blir en slags vardagens samlingspunkt och en viktig del av församlingens utåtriktade och öppna verksamhet. Vi upplever att soppluncherna är ett kyrkligt sammanhang med ganska låg tröskel dit man kan komma som man är och få chans att lära känna församlingen. På det viset är soppluncherna viktiga också som en länk till församlingens andra verksamheter, som gudstjänster, körer, gemenskaps- och frivilliggrupper etcetera. Vi har också märkt att många nya besökare har hittat till soppluncherna, och att många också gärna kommit tillbaka.

Antalet besökare till Sjölidenluncherna låg under 2023 på 65–100 personer.

Handarbetskretsen -

församlingens syförening

Värmdö kyrkliga arbetskreter består av ett tiotal aktiva medlemmar som träffas för att arbeta och umgås. Det är en öppen gemenskap som fyller en viktig social funktion. Handarbetskretsen hade under året en påskbasar och den traditionsenliga adventsbasaren i Sockenstugan. Året avslutades med julbord på Sjölidén.

Pengar som gruppen fått in genom försäljning och lotterier på påskbasaren, båtutflykterna, adventsbasaren och årets sista Sjölidénlunch har skänkts till välgörande ändamål. Under 2023 skänkte de pengar till ACT Svenska kyrkan, Världens barn, Operation Smile och Basket brigad.

Seniorutflykter – båtresor med Blidösundsbolaget

Under försommaren gjordes två båtresor för församlingens seniorer till Bullerö. Sammanlagt deltog cirka 200 personer som fick en heldag med båttur, god samvaro, lunch, en guidning och andakt. Denna verksamhet riktar sig framför allt till församlingsbor, men vi har också i mån av plats erbjudit andra att följa med, från grannförsamlingar (många är fd församlingsbor) och från stan (fd församlingsbor eller med värmdöförankring). Inget tyder på att intresset kommer att minska framöver.

Flera ideella medarbetare spelar en stor roll för genomförandet av utflykterna. Utflyktsdagarna är viktiga som mötesplats för deltagare, ideella och anställda och är mycket uppskattade av deltagarna. Många goda samtal äger rum ombord, och vi har också under året sett att det leder till fortsatt goda kontakter.

Församlingsnärvaro på äldreboendet Ljung

Vi firar andakt ungefär en gång i månaden på Ljungs äldreboende (ej juli och augusti) som har cirka 60 boendeplatser, samt bland annat dagverksamhet och rehabilitering. Träffarna leds av präst, diakon och musiker, och samlar oftast runt 15–20 personer. Under året 2023 firade vi andakt på Ljung vid nio tillfällen.

Pratpromenad och pratbänk

Under året har församlingens diakon varit ute på pratpromenader varannan tisdag med start vid Diamantens entré.

Syftet är rörelse, samtal och god gemenskap. Pratpromenaden är en mycket uppskattad aktivitet som samlar 2–6 deltagare och promenadtakten anpassas efter deltagarna.

Varannan torsdag är diakonen med på pratbänken på Hemmestahöjden. Gemenskap delas med samtal om det som dyker upp, med ämnen med innehåll av glädje och förluster med dess sorg. Under sommaren pratade vi om livet förr med minnesbilder som stöd. Vi fikar och spelar boule utomhus när vädret tillåter och annars finns tillgång till hyresgästföreningens lokal. Under hösten har vi varit i Diamantens lokaler, vilket gjort att det är mer tillgängligt och fler deltagare har varit med.

Både pratpromenaden och pratbänken är en samverkan med Värmdö kommun/Seniorcenter Diamanten.

Seniorluncher

Nytt för året är en samverkan med Seniorcentret Diamanten om gemensam lunch med seniorer på någon restaurang i kommunen. En möjlighet för seniorer till en trevlig stund med gemenskap och att dela en måltid med varandra i stället för att äta ensam. Vi ses varannan onsdag (när det inte är Sjölidénlunch) med personal från Diamanten, diakon och seniorer på någon restaurang som är lättillgänglig geografiskt och interiört.

Matglädjen – en måltidsgemenskap med gemensam matlagning

Den här gemenskapen bygger mycket på gruppens eget engagemang. Man genomför ett projekt tillsammans:

förbereder och lagar maten och delar en måltidsgemenskap.

En tanke med verksamheten är att man ska ha möjlighet att umgås och göra något positivt tillsammans i ett lite mindre och enklare sammanhang än till exempel på en sopplunch, så att man hinner umgås och lära känna varandra på ett närmare sätt. Framför allt är huvudtanken med verksamheten att den inte ska vara passiv utan aktiv. Matglädjen bygger på deltagarnas egen delaktighet och på frivilliga krafter som ansvarar för planering, inköp och praktiskt genomförande av lunchen. Antal besökare har under åren varit 10–15 personer, några kommer med som nya, andra har varit med längre. Måltiderna äts till självkostnadspris. Under 2023 träffades vi vid fyra tillfällen, tillfällena lockade också några nya deltagare.

Boulegruppen

En öppen verksamhet där man träffas på tisdagseftermiddagar för fika och boulespel i stort sett året om. Det har blivit en gemenskap med boulespelare som sätter sin prägel på Sjölidén. Boulegruppen utgör numer en av den gudstjänstfirande församlingens mest trofasta kärnor.

Besöksverksamhet

Under året gjordes hem- och sjukbesök av präster och diakon. Vi har kontinuerligt besökt boende på Trygghetsboendet på Kullsvägen. Präster tar också en förnyad kontakt med de anhöriga som under året blivit änkor/änkemän och överlämnar en hälsning och en blomma i jultid.

Internationellt engagemang

Under perioden 1 januari till 31 december 2023 har Act Svenska kyrkan tagit emot ca 85 300kr från Värmdö församling där penninggåvor samlats in med kollekt, kranstillverkning, försäljning, kafé/loppis och julpyssel, utöver det har andra privata gåvor skänkts direkt till Act Svenska kyrkan, totalt från Värmdö församling ca 133 600 kr.

“Världens barn”-insamlingen synliggjordes i en av söndagens gudstjänster med efterföljande kyrklunch och tipspromenad riktad till barn och för vuxna. Även på Öppna förskolans utelek fanns möjlighet till tipspromenaden och all korv- och kaffeförsäljning under en fredag gick oavkortat till insamlingen.

Tillsammans med försäljning av böcker och frälsarkransar på bokborden i kyrkan och på Sjölidens finns Fairtradevaror, såsom choklad och leksaker. Vid bokborden ligger även informationsfoldrar om hur du kan bli månadsgivare eller om du vill testamentera till Act Svenska kyrkan.

Uppvaktningar – födelsedagsfester

Under hösten bjöd vi in till tre födelsedagsluncher på Sjölidens för församlingens 70-, 75-, 80-, 85- och 90+-åringar. Dessa samlade totalt ca 200 personer. Det blev tre härliga fester i gemenskap med varandra och med vacker dukning, god mat och sång, musik och en andakt. Vi tycker att det är viktigt att uppmärksamma församlingens äldre

på ett högtidligt och trevligt sätt och ser det som ett bra sätt att nå ut till alla våra äldre församlingsbor med regelbundna intervall. Det ger oss möjlighet att berätta om våra verksamheter, bjuda in till aktiviteter och frivilligengagemang etcetera. Vi upplevde att gästvärdet även detta år var stort och kan också glädjas åt många nya ansikten. Vi tror att det är ett bra sätt att nå ut också till församlingsbor som inte tidigare har deltagit så mycket i församlingens verksamheter.

Enskilda samtal

Människor som under året sökt församlingens stöd i form av enskilda samtal gör det av olika anledningar. Inte sällan är samtalen förknippade med oro och ångest över ekonomi. I de fallen det handlar om ekonomi utreder vi alltid personens/familjens situation och hjälper till att söka fonder. Parsamtal som handlar om relationsproblematik förekommer men är mindre vanliga än enskilda samtal. Samtal som rör djup sorg med olika karaktär är vanliga, likaså samtal kring livets stora frågor. Varje samtal är unikt och lyssnandet fyller alltid en viktig funktion.

Matkassar

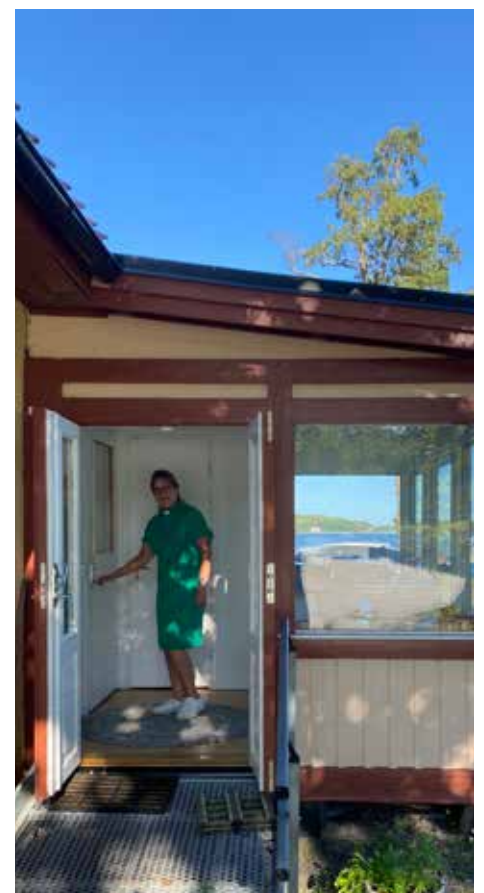
I samverkan med initiativet Basket Brigade som är en internationell välgörenhetsinsats delades matkassar ut under helgen före jul, till familjer som har det svårt ekonomiskt.

Ideellt medarbetarskap

Vi har många ideella/volontärer med olika uppdrag i församlingen. Det är medlemmar i våra besöksgrupper, det är kyrkvårdar och ledare för gemenskapsgrupper som boulegruppen, medlemmar i handarbetskretsen, ungdomsledare, körmedlemmar, inom integrationsarbetet, vägkyrkoguiden, medhjälpare vid båtresor, födelsedagsfester och soppluncher, för att nämna några. Det ideella uppdraget/uppgifterna kan vara regelbundna eller att en medarbetare kommer för något enstaka tillfälle. Sammanlagt rör det sig om flera hundra engagerade som är en livsnerv i församlingens många olika verksamheter.

Öppet hus, öppen gemenskap

På torsdagar under våren och hösten har det funnits möjlighet till gemenskap i lite mindre skala med öppet hus på Sjölidens i Lyckebohuset. En gemenskap med samtal, enkel måltid och kreativt skapande samt även med utomhusaktiviteter såsom odling. Det kreativa skapandet har varit dörkransar, bivaxdukar, bivaxljus samt tre torsdagar i rad så gjorde vi Kintsugi “laga trasigt med guld” som lockade flera nya besökare.

Odling och skörd

Under året har ideella odlat och vårdat odlingsplatsen i äppelträdgården. Platsen är också avsedd för gemenskap och byggd som ett grönskande rum med inhägnad. Under sommaren ansvarade ideella medarbetare för bevattning och skötsel av odlingarna.

Ideella och anställda har tillsammans tagit vara på Sjölidens äppelskörd genom att plocka, skölja, skära, mala och musta äpplena och sedan pastörisera och fylla dem på tre-liters förpackningar. Under 2023 mustades det vid ett tillfälle och resultatet blev sammanlagt cirka 145 liter.

Det är mycket arbete men med flera goda krafter såsom två anställda, en arbetstränande och 13 ideella gjordes jobbet både roligare, lättare och snabbare. Mustningsdagarna medför god gemenskap och glädje över att kunna ta vara på äpplena och visa på hur vi i församlingen arbetar på många olika sätt i vårt hållbarhetsarbete, ekologiskt och socialt. Under året har alla intäkter från försäljning av församlingens egentillverkade äppelmust gått till Act Svenska kyrkan.

Jul i gemenskap

I samverkan med Värmdö kommun, Skärgårdskyrkan och övriga församlingar i kommunen planerades en öppen gemenskap på annandagen i Kyrkettan i Gustavsberg, som sedan genomfördes av anställda och ideella. Vi bjöd på grötlunch, smörgås och kaffe/te. Ett lyckat arrangemang med cirka 80 deltagare i alla åldrar från barnfamiljer till äldre. Förutom mat så hade vi ett lotteri med en mindre julklappsutdelning, allsång och andakt.

Integrations- och inkluderingsarbete

Samhällssamtal

Samhällssamtalen har fortsatt under våren 2023 för och med nyanlända kvotflyktingar i Värmdö kommun. Det blev en grupp med deltagarantalet 5–8 personer. Vi samtalar om Sverige och livet här: ekonomi, bostad, lagar, regler, jämställdhet, jämlikhet, barn och familj, allemansrätt, hbtq med mera. Språkstödjare som är anställda av kommunen översätter och fungerar som språkbryggare i samtalen. Alla deltagare ska komma till tals, allt översätts även mellan språkgrupper. Samtal är en av nycklarna till inkludering och verksamheten fyller en viktig funktion.

Samhällssamtalen är en samverkan mellan Värmdö församling, Gustavsberg-Ingårö församling och Värmdö kommun. Församlingarna ingår i ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med kommunen.

Onsdagskvällar med Frivilliga Familjehem på Värmdö

Under året har Frivilliga Familjehem på Värmdö (FFpV) haft öppet hus första onsdagskvällen i månaden i Lyckebo för ensamkommande ungdomar. De har stöttat ungdomar på olika sätt både praktiskt och socialt.

Föreningen hade en bokrelease i kapellet med boken "Nästan framme".

SKAFFERIET

Skafferiet

För personer med låga inkomster finns en ny möjlighet till medlemskap med att handla mat till låga kostnader i svinbutiken Skafferiet. Det är en ny verksamhet som drivs av Gustavsberg-Ingårö församling. Värmdö församling bidrar ekonomiskt samt så hjälper diakonen till med medlemskapet. Medlemskapet och butiken riktar sig till alla boende i Värmdö kommun och till caféet Marta och Maria är alla välkomna att köpa fika till ett lågt pris.

Cykling utan ålder – rätten till vind i håret

Församlingen avslutade medlemskapet i det internationella nätverket "Cykling utan ålder/Rätten till vind i håret". Cykeln har varit ståendes under tidigare år på grund av omfattande service och renovering av cykeln. Under våren genomgick cykeln en renovering. Cykeln har efterfrågats av Ljungs äldreboende där personal/ideella har cyklat med de boende under sommaren och hösten, cykeln har under slutet av året sålts till Ljung.

Församlingsgården Sjöleden

Valborg

Den 30 april var det åter dags för det årliga valborgsfirandet på Sjöleden.

En Valborgskör, bestående av medlemmar från församlingens alla vuxenkörer, sjöng vårsånger under ledning av Sanna Rogberg, Maria Stenbom höll vårtal och Gustavsbergs mässingssextett spelade vid valborgsmässoelden.

Under senare år har vi hyrt in en bättre ljudanläggning för att få fram körsång och vårtal.

Församlingsgården höll öppet hus med kaffeservering och korvgrillning. Fiskdamm fanns för alla barn. Antalet besökare tycks de senaste åren ha ökat beroende på att det inom kommunens gränser minskat med offentliga valborgsfiranden. Valborg har blivit en av församlingens största evenemang där en stor del av församlingens körsångare är med och där också en stor del av församlingens personal är med tillsammans med församlingens ungdomsgrupp som skötte serveringen.

Uppskattningsvis samlades ca 500 personer på Sjöleden denna fantastiska vårkväll.

Frälsarkransen i Sjöledens park

En uppskattad möjlighet till reflektion är frälsarkransvandringen i parken på Sjöleden som är tillgänglig året runt, veckans alla dagar. Vandringen sker spontant av människor som besöker församlingsgården. Den används återkommande i församlingens konfirmandarbete. Frälsarkransvandringen består av stora stenpärlor med olika namn, vilka är ingraverade vid pärlorna. Vid starten på vandringen, i anslutning till parkeringen, finns ett ställ med en broschyr med förklarande text.

Nytt i lekparken på Sjöleden

Under året har lekparken utvecklats ytterligare med ett balansdjur som följer naturtemat. Lekparken är mycket uppskattad av många, både barnfamiljer i närområdet och bland förskolor som ofta kommer på besök till Sjöleden.

Sjöledenloppis

Sjöledenloppisen har blivit en stor tradition på Sjöleden. Privatpersoner hyr ett bord för en summa för att sälja det som de själva önskar. Under dagen hjälper församlingens ungdomsgrupp till med försäljning och kringarrangemang. Intäkterna under dagen går till Act Svenska kyrkans internationella arbete.

Våffelkafé

Under sommaren i sju veckor med start veckan före midsommar har församlingen haft ett våffelkafé. Våffelkaféet/Sommarkafé Lyckebo var öppet tisdag-torsdag klockan 11–15 med våffelsservering med bemanning av församlingens ungdomar. De har skött kaféet med servering av kaffe/te, glass och serverat nygräddade våfflor med alla dess förberedelser innan öppning och städning efteråt. Ungdomarna fick även ansvara för de eventuella kompletterande inköpen som behövde göras. Diakonen har handlett verksamheten. Våffelkaféet är ett mycket uppskattat och välbesökt inslag i Sjöledenparken på sommaren för alla åldrar.

Kransbindning

Ideella medarbetare tillsammans med arvoderad florist ansvarade för årets kransbindning på Sjöleden på domssöndagen, samma dag som Sjöledenloppisen ägde rum. I år var kransbindningen i kapellet. Cirka 25 kransar gjordes av material från naturen och återvunnet julpynt, mycket uppskattat med över 50 besökare. De som band kransar gav ett bidrag till förmån för ACT Svenska kyrkan. Församlingen bjöd på varm äpplemust under dagen.

Julpyssel för vuxna

I december hade vi den populära julpysselkvällen för vuxna. Som tidigare kom många den kvällen och ett sjuttio-tal glada besökare pysslade tomtar, granar, änglar och annat. Besökarna kunde under kvällen ge en gåva till Act Svenska kyrkan.

Organisation

Förtroendemannaorganisationen

Kyrkofullmäktige (KF) har det övergripande ansvaret för verksamheten och budgeten, med tre sammanträden under året.

Kyrkorådet (KR) är församlingens styrelse och ska tillsammans med kyrkoherden ha omsorg om församlingens liv och ansvara för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd. Kyrkorådet leder och samordnar församlingens förvaltning. KR hade fyra sammanträden. KR har tre förberedande utskott: ett personalutskott som hade sex sammanträden under året, ett kyrkogårdsutskott som hade sex sammanträden under året och ett arbetsutskott som hade sju sammanträden under året.

Axplock av ärenden som hanterades under året:

- Kyrkorådets arbetsordning och delegationsordning
- Indelningsärende aviserat av stiftsstyrelsen. Församling har tydligt ifrågasatt processen
- Församlingsinstruktion
- Verksamhetsplan, budget, årsredovisning, verksamhetsberättelse
- Miljöarbete
- Lokalförsörjningsplan
- Löpande ekonomiska frågor, bl.a. omläggning av lånet som finansierar begravningsverksamhetens investeringar, omdisponering av budget, placering av likviditet
- Elsnering av kyrkan, renovering av klockstapeln
- Projektering av ny urnkvarter
- Kulturgravar
- Fortsatt renovering av gravkapellet
- Samverkan med Djurö-Möja-Nämdö församling

Vid varje sammanträde för KR och KF ges utrymme för presentation och diskussion kring någon av församlingens verksamheter.

Personal

Inga förändringar skedde bland tillsvärdare anställda. En ungdomsassistent anställdes i september.

Under sommarhalvåret anställdes två säsongsarbetare på sex månader och tre säsongsarbetare på fem månader. Sex skolungdomar, som Värmdö kommun har anställt, arbetade under sommaren i tre veckor vardera. En av dessa arbetade även under höstlovet med lövräfsning. Vi har också haft en person som har gjort praktik på deltid under året samt en praoelev under två veckor.

Utbildningar, seminarier och konferenser

En personalkonferens genomfördes i september med bland annat en förmiddag om "den vårdande församlingen", arbete kring implementering av församlingsinstruktion med fokus på kommunikation och biskopens bok om hållbarhet. Personalen deltog också i seminarier, nätverksträffar och utbildningar.

Personavård och arbetsmiljö

Personalen har tillgång till företagshälsovård. Hälsoundersökning erbjuds vart tredje år till det år man fyller 50 år för att sedan erbjudas varje år. Personalen erbjuds rikskuponger och ett friskvårdsbidrag.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har under året löpt som planerat och ledningsgruppen har tillsammans med två representanter från personalen följt upp planerade förbättringsåtgärder.

Ekonomisk administration, pastors-expeditionen och gemensam administration

Målet för den ekonomiska administrationen är att på ett kunnigt, noggrant och effektivt sätt arbeta med församlingens ekonomi samt att ha en bra fungerande revision.

Pastorexpeditionen har hand om bokningar av förrättningar och lokaler, diarieföring av ärenden enligt Svenska kyrkans ordning, arkivet samt i övrigt alla vid en expedition förekommande arbeten.

Församlingen hjälper Djurö-Möja-Nämdö församling med ekonomisk administration.

Svenska kyrkan drabbades i slutet på november av en cyberattack. Alla

IT-system utom e-post stängdes av under flera veckor vilket orsakade stora problem med allt administrativt arbete från bokning av förrättningar lokaler och verksamheter till ekonomisk administration och hemsida.

Kommunikation

Informationsverksamheten i församlingen har som mål att föra ut information om församlingen och dess verksamhet till medlemmar och församlingsbor samt att genom öppenhet och tydlighet skapa en positiv inställning till medlemskap i Svenska kyrkan. Vi arbetar också för att få församlingsbor att känna att Sjöliden tillhör alla som bor i församlingen.

Under 2023 fortsatte den digitala satsningen med filmning, klippning och redigering av andakter. Under året producerades 53 filmer.

Under 2023 gavs församlingstidningen Kyrkfönstret ut med fem nummer, tre 12-sidiga nummer, ett 16-sidigt och ett 8-sidigt julnummer. Kyrkfönstret delades ut till samtliga fast boende församlingsbor samt till cirka 200 prenumeranter. Sommarnumret delades även ut till fritidsboende i församlingen.

Vi annonserade i lokaltidningen NackaVärmdö-Posten (NVP) hela året. Då NVP ändrat sin publicering till varannan vecka har annonseringsarbetet delvis förändrats på grund av det. Vi informerade om församlingen och verksamheten på vår hemsida och arbetade även med två församlingssidor på Facebook. Vi samarbetade med de andra församlingarna i Värmdö kommun med en gemensam annons i en tidning som riktar sig till nyinflyttade i kommunen, en gemensam konfirmationsfolder samt en gemensam hemsida för konfirmation: konfa.se. I det samarbetet har vi också annonserat med idéannonsering på digital stortavla i Mölnvik vid allhelgonahelgen och hela adventstiden.

Informationsfolder, affischer, dopminnen, fadderbrev, vippskyltar med

mera har producerats inom huset för att hålla kostnaderna nere. Informationsenheten bistår alla verksamheter med det informationsmaterial som behövs.

En inbjudan till dop skickas ut till alla nyblivna föräldrar i församlingen som är medlemmar i Svenska kyrkan. Församlingen skickar ut ett gratulationskort vid 1-årsdagen av dopet med en liten gåva i form av en reflexängel. Vid båda dessa utskick bifogas information om församlingens barn- och ungdomsverksamhet. Vi skickar även ut välkommbrev till nyinflyttade medlemmar med information om församlingen samt reflexänglar som gåva. Arbetet med att försöka vända trenden av ökande utträden ur Svenska kyrkan och i stället uppmuntra icke tillhöriga att gå med fortsatte under året. Vi följer också upp utträden med en enkät för att ta reda på anledningen till utträde.

Andra större informationsinsatser har under året skett i samband med bland annat alla sommaraktiviteter, allhelgonahelg, advent och jul.

Under 2023 genomförde nationell nivå en dopkampanj med en film som visar tre olika dop. Två av dopen som speglas i filmen spelades in i Värmdö

församling, ett i Sjölidens kapell och ett utomhus på Sjölidén.

När Svenska kyrkan utsattes för en cyberattack 23 november slutade hemsidan att fungera under resten av året. Gammal information låg kvar och sidan kunde inte uppdateras med information om adventstid, jul- och nyårshelg. Vårt jul-Kyrkfönster hade hunnit gå till tryck och delades ut före domssöndagen och vi kunde då dela det

på sociala medier. Ytterligare problem vid attacken var att vi under en period inte kunde skriva ut material.

Husmor

Församlingens husmor har under året servat övriga verksamheter med den dagliga serveringen, med inköp, bakning och matlagning, till exempel vid möten, konfirmandgrupper, retreatar, sommarkollo och vid vissa evenemang i kyrkan.

Fastigheter

Utifrån de långsiktiga underhållsplanerna för fastigheterna, görs prioriteringar efter besiktningar och analys av verkliga behov. Under 2023 har bland annat följande underhållsarbeten genomförts: fortsatt renovering av gravkapellet, omläggning och tjärning av klockstapelns tak, målning av klockstapeln, renovering av Sockenstugans fönster, utrymningsdörr och brandsäkerhet i Sockenstugan, elsanering av kyrkan, renovering av kyrkans ljuskronor, byte av sista delen av dåliga paneler vid Sjölidén.

Löpande underhåll görs på alla fastigheter efter behov.

Kyrkogård

Kyrkogårdsförvaltningen

På Värmdö kyrkogårdsförvaltning sköter vi kyrkogårdens skötsel, gravsättningar och administration. Vi ansvarar även för gravskötsel och bemannar kyrkan under veckor och helger vid gudstjänster och konserter. Kyrkogårdsförvaltningens uppgift är även att sköta om Värmdö kyrkogårds kulturarv så att det bevaras för kommande generationer och att värna om klimatet genom vårt hållbarhetsarbete.

2023 var ett år med en lång vinter, en torr försommar och en extremt blöt sensommar och höst. Vintern kom tidigt med många dagars plogning och halkbekämpning. Den 23 november utsattes Svenska kyrkan för en cyberattack, vilket för begravningsverksamheten var besvärligt för att vi inte kom åt gravboken, hemsidan och viss del av kalendern samt att skrivare/kopiator/skanner inte fungerade. Verksamheten bedrevs i normal omfattning trots detta.

57 gravsättningar har skett på kyrkogården (2022:84): fyra kistor, 22 urnor, 7 askgravplats och 24 i minneslunden. Det är en minskning mot förra året med 32 %.

Under 2023 har förvaltningen löpande uppdaterat gravboken och sökt efter innehavare till gravar som saknat detta. Ett arbete som blivit mer omfattande sedan reglerna för anmälan av gravrättsinnehavare har ändrats som följd av ett rättsfall under 2023.

Samtliga gravstenar har tryck-testats och berörda innehavare till osäkra stenar har kontaktats via brev.

Vi har liat och volmat ängsytter, beskurit äppelträd. Vi har gjort vår-, sommar- och höstplanteringar. Till all helgonahelgen, jul och nyår har ljus tänts på de gravar som har beställt det. Arborister har skött om kyrkogårdens stora trädkrans. Perennrabatt har anlagts vid kvarter 2 och vid norra entrén.

Kyrkogårdens samtliga skötselstationer har renoverats och fina kanter av storgatsten och sprängsten har skapats längs grusgångarna, framför allt där höjdskillnader finns. Gravkapellet har renoverats utvändigt.

Storkällans krematorium har renoverats från oktober till december 2023 och kremation skedde under den tiden i stället på Nya krematoriet på Skogskyrkogården.

Vi fortsätter arbetet med att kompostera/fermentera allt trädgårdsavfall med EM (effektiva mikroorganismer). Idag komposteras ca 80 % av allt trädgårdsavfall.

Vi använder Ecopar miljödiesel i våra traktorer och i grävmaskinen. Två större batteridrivna gräsklippare av märket Husqvarna har införskaffats.

2023 genomfördes följande utbildningar: Beskränning av träd och buskar samt Chemgroups "att hitta alternativa produkter". En dagsutflykt till Nyköpings pastorat för besök på Västra kyrkogården under guidning av deras kyrkogårdschef. Studiebesök gjordes också vid Sundbybergs kyrkogård för att studera deras miljöarbete och vid Berthåga kyrkogård för att studera deras ängsmarker. Personal deltog i SK-KFs rikskonferens i Skellefteå. Kyrkogårdschefen har under året verkat som ordförande i föreningen SSIB och hållit styrelsemöten och en konferens för kyrkogårdspersonal i Stockholm.

Samverkan i form av lån av material och kunskapsutbyte har skett med övriga kyrkogårdsförvaltningar i Värmdö kontrakt. Instruktion av gravgrävning gavs vid Saltsjöbadens församling. Vi höll även en demonstration för utepersonalen på Värmdö kommun i hur man anlägger en EM-kompost.

Ekonomisk uppföljning 2023

Resultatrapport

	Budget	Utfall	Avvik	%
Kyrkoavgift	23 205	23 247	42	100%
Begravningsavgift	7 717	7 364	-353	95%
Ekonomisk utjämning	-3 855	-3 878	-23	101%
Utdelning från prästlönetillgångar	1 500	742	-758	49%
Erhållna gåvor	35	32	-3	91%
Erhållna bidrag	942	2 058	1 116	218%
Nettoomsättning	1 327	1 619	293	122%
Övriga verksamhetsintäkter	0	226	226	
Övriga externa kostnader	-11 635	-11 199	436	96%
Personalkostnader	-16 842	-17 058	-215	101%
Av- och nedskriv. av mat. anlägg.	-2 577	-2 544	33	99%
Övriga ränteintäkt.	100	457	357	457%
Räntekostnader	-340	-508	-168	149%
Totalsumma	-423	558	981	

Sammanfattning av de viktigaste resultatpåverkande avvikelser mot budget.

Högre intäkter	
Extra KAE/KUB utöver budget	400 tkr
Ränteintäkter över budget	357 tkr
Ersättning DjuröMöjaNämdö förs.	190 tkr
Ersättning höga elkostnader	110 tkr
Bidrag laddstationer	100 tkr
Övriga ej budgeterade ersättningar	60 tkr
Lägre intäkter	
Utdelning PLT	758 tkr
Lägre kostnader	
Senareläggning tjärning kyrkans tak	500 tkr
Inköp (admin och information)	200 tkr
Elkostnader	120 tkr
Högre kostnader	
Verksamhet pga inflation (läger mm)	150 tkr
Fastigheter, åtgärder efter elrevision	140 tkr
Körer (från besparing tidigare år)	130 tkr

Överskottet för år 2023 som uppgår till 558 tkr istället för budgeterat underskott på 423 tkr förklaras i första hand av extra bidrag från KAE och KUB för underhåll av klockstapl, obudgeterade ränteintäkter och ersättningar, senareläggning av taktjärning av kyrkan och lägre inköp än budgeterad inom administration och information.

Analys per verksamhetsdel

Grundläggande verksamhet

	Budget	Utfall	Avvik	%	Kommentar
Erhållna gåvor	35	32	-3	91%	
<i>GUDM övergripande</i>	0	1	1		
<i>Barnverksamhet</i>	0	2	2		
<i>Ungdomsverksamhet</i>	0	0	0		
<i>Diakoni</i>	20	8	-12	41%	
<i>Konsertverksamhet</i>	15	20	5	136%	
Erhållna bidrag	942	882	-60	94%	
<i>Ungdomsverksamhet</i>	0	2	2		
<i>Diakoni</i>	942	879	-63	93%	Arv BMS: 870 tkr. Blomsterfonden: 9 tkr
Nettoomsättning	703	771	69	110%	
<i>GUDM övergripande</i>	10	12	2	117%	
<i>Gudstjänster och förrättningar</i>	400	369	-31	92%	Clearingintäkter förrättningar 369 tkr (budget 400 tkr)
<i>Barnverksamhet</i>	27	32	5	118%	Fredagsfika, uteverksamhet
<i>Konfirmation</i>	150	184	34	123%	Clearingintäkter konfirmation 184 tkr (budget 150 tkr)
<i>Ungdomsverksamhet</i>	24	6	-18	25%	
<i>Diakoni</i>	40	82	42	204%	Sjölidens lunch, mm
<i>Mission</i>	22	52	30	238%	
<i>Vuxenverksamhet</i>	15	13	-2	88%	
<i>Övrig församlingsverksamhet</i>	15	22	7	147%	
Övriga verksamhetsintäkter	0	66	66		Försäljning cykel 27 tkr Ersättning ej tillhöriga: 38 tkr
Övriga externa kostnader	-3 446	-3 586	-140	104%	
<i>GUDM övergripande</i>	-28	-47	-19	171%	
<i>Gudstjänster och förrättningar</i>	-329	-307	22	93%	Clearingkostnader förrättningar: 142 tkr (budget 150 tkr) Artister 583 tkr (budget 490 tkr)
<i>Musik i gudstjänstlivet</i>	-667	-924	-257	138%	Körverksamhet: 330 tkr (budget 195 tkr)
<i>Barnverksamhet</i>	-178	-162	16	91%	
<i>Konfirmation</i>	-1 030	-1 098	-68	107%	Läger: 754 tkr (budget 650 tkr) Clearingkostnader: 217 tkr (budget 250 tkr)
<i>Ungdomsverksamhet</i>	-339	-250	89	74%	Ledarutbildning och läger: 169 tkr (budget 244 tkr)
<i>Diakoni</i>	-598	-609	-11	102%	Bätresor, födelsedagsfester, Sjölidens luncher mm
<i>Mission</i>	-75	-66	9	87%	
<i>Vuxenverksamhet</i>	-33	-28	4	86%	
<i>Konsertverksamhet</i>	-164	-84	80	51%	Överföring 100 tkr till Musik i gudstjänstlivet
<i>Övrig församlingsverksamhet</i>	-6	-11	-5	189%	
Personalkostnader	-7 967	-8 007	-41	101%	
Interna poster	0	0	0		
Totalsumma	-9 733	-9 842	-109	101%	

Utfallet följer budget (101 % på totalnivå). Clearingsystemet genererar ett överskott på 194 tkr (budget 150 tkr). Körerna har under året använt sparade medel från 2022 (utfall 329 tkr, budget 195). Den höga inflationen påverkar utfallet i flertal verksamheter, bland annat lägerkostnaderna.

Stöd, ledning och gemensamma kostnader

	Budget	Utfall	Avvik	%	Kommentar
Erhållna bidrag	0	14	14		Ersättning sjuklönekostnader
Nettoomsättning	45	7	-38	15%	
Övriga externa kostnader	-1 993	-1 703	290	85%	
<i>Församlingsadministration</i>	-33	-79	-46	242%	
<i>Gemensamma kostnader</i>	-1 084	-963	121	89%	IT, Telefoni, försäkring, konsulter, GDPR mm
<i>Information</i>	-523	-402	121	77%	Annonser 201 tkr (budget 320 tkr) Kyrkfönstret 187 tkr (budget 170 tkr)
<i>Ledning, val och revision</i>	-200	-94	106	47%	Budgetutrymme för juriststöd, kommunikation och stöd till nomineringsgruppen inte använt, ca 100 tkr totalt
<i>Verksamhetsstöd</i>	-153	-165	-12	108%	Livsmedel, mm
Personalkostnader	-4 606	-4 663	-57	101%	Varav 193 tkr stöd till DjuröMöjaNämdö
Av- och nedskriv. av mat. anlägg.	-42	-42	0	100%	
<i>Begravningsverksamhet</i>					970 tkr
Interna poster	1 115	1 160	45	104%	Inomkyrklig tillhandahållande (DjuröMöjaNämdö): 193 tkr
Totalt	-5 481	-5 228	253	95%	

Utfallet följer budget (95% på totalnivå). Kostnader för information och kommunikation blev cirka 100 tkr lägre än budgeterat (extra budget för annonser inte använd). Administrationskostnader blev cirka 100 tkr lägre än budgeterat (färre inköp av mobiltelefoner, datorer mm)

Fastigheter (utom Kyrkogårdsexpedition)

	Budget	Utfall	Avvik	%	Kommentar
					KAE och KUB klockstapeln: 700 tkr KAE ljuskornor: 360 tkr Bidrag naturvårdsverket för laddstolpar: 103 tkr
Erhållna bidrag	0	1 163	1 163		
Nettoomsättning	139	169	30	122%	
Uthyrning & arrende	139	166	27	120%	
Fastigheter övrigt	49	55	6	112%	Arrende
Kyrkan	0	12	12		
Sjölden	15	26	11	170%	Uthyrningar
Sjölidens kapell	5	10	5	190%	
Sockenstugan	70	64	-6	92%	Uthyrningar
Övriga intäkter	0	3	3		
Övriga verksamhetsintäkter	0	143	143		Elstöd 110 tkr Erättning Värmdö kommun :29 tkr
Övriga externa kostnader	-4 169	-4 151	18	100%	
Underhåll fastighet & mark	-2 550	-2 616	-66	103%	
Fastigheter övrigt	-150	0	150	0%	Budgetutrymme ej allokerat
					Klockstapeln 1060 tkr (budget 760 tkr) Ljuskronor 400 tkr (budget 400 tkr) Taktjärning kyrkan: 0 kr (budget 500 tkr) (se erhållna bidrag)
Kyrkan	-1 270	-1 460	-190	115%	
Sjölden	-130	-203	-73	156%	
Sockenstugan	-1 000	-953	47	95%	Fönsterrenovering 630 tkr Utrymningsdörr och brandsäkerhet 270 tkr
Verksamhetskostnader	-1 619	-1 535	84	95%	Bl. a. elkostnader 390 tkr (budget 513 tkr)
					Brandsäkerhet mm
Fastigheter övrigt	-276	-243	33	88%	Elåtgärder 150 tkr (budget 0 kr)
Kyrkan	-379	-261	118	69%	
Sjölden	-736	-618	118	84%	Konsultarvode för underhållsarbeten 27 tkr (budget 0 kr)
Sjölidens kapell	-82	-57	25	69%	
Sockenstugan	-146	-357	-211	244%	Konsultarvode för underhållsarbeten 190 tkr (budget 0 kr)
Personalkostnader	-1 201	-1 218	-17	101%	
Av- och nedskriv. av mat. anlägg.	-1 464	-1 436	28	98%	
Avskrivningar	-1 464	-1 436	28	98%	
Kyrkan	-259	-244	14	94%	
Sjölden	-712	-705	7	99%	
Sjölidens kapell	-474	-474	0	100%	
Sockenstugan	-19	-13	7	66%	
Totalt	-6 695	-5 330	1 365	80%	

Nettokostnad (kostnader reducerat med intäkter) för fastighetsförvaltning blev lägre än budgeterat då församlingen erhöll extra KAE och KUB bidrag för klockstapeln och samtidigt har beslutat att senarelägga taktjärning av kyrkan. Elkostnaderna blev lägre än budgeterat (utfall 390 tkr, budget 513 tkr) tack vare minskad förbrukning och lägre elpriser än befarat.

Serviceverksamhet (gravskötsel)

	Budget	Utfall	Avvik	%	Kommentar
Nettoomsättning	432	448	16	104%	
Övriga externa kostnader	-50	-61	-11	122%	
Personalkostnader	-364	-322	42	88%	
Interna poster	-37	-30	6	83%	
Totalt	-19	34	53		

Gravskötseln visar ett överskott på 53 tkr. Det är främst personalkostnaderna som blev lägre än budgeterat.

Begravningsverksamhet

	Budget	Utfall	Avvik	%	Kommentar
Begravningsavgift	7 717	7 721	4	100%	
Nettoomsättning	8	29	21	356%	
Övriga verksamhetsintäkter	0	18	18		
Övriga externa kostnader	-1 977	-1 696	281	86%	
Underhåll fastighet & mark	-1 110	-697	413	63%	Underhåll mark 240 tkr (budget 510 tkr): underhåll av skötselstationer gjort av personalen -> personalkostnader
Verksamhetskostnader	-867	-999	-132	115%	Tjärning av gravkapellets tak görs senare
Personalkostnader	-2 704	-2 847	-142	105%	Extra personal för underhåll av skötselstationer
Av- och nedskriv. av mat. anlägg.	-1 071	-1 066	5	100%	
Interna poster	-1 973	-1 802	171	91%	
Totalsumma	0	357	357		

Årets resultat visar ett överskott på 357 tkr (underskott på 412 tkr år 2022). Församlingen kommer att återbetala överskottet år 2025.

Det är i huvudsak kostnader för underhåll och vakans på administration som förklarar överskottet.

Räntekostnader blev 169 tkr högre än budget och ökar därmed utfallet för interna poster, men detta balanseras av lägre interna kostnader för den gemensamma administrationen än budgeterat.

Begravningsverksamheten har en nettoskuld (ackumulerat underskott) på 55 tkr per 31 dec 2023.

Tabellen nedan från årsredovisningen visar det omvända: församlingens fordran på begravningsverksamheten på sammanlagt 55 tkr.

Huvudmannens fordran/skuld avseende begravningsverksamheten

	2023	2022
Ingående fordran (+)/skuld (-)	346	-513
Reglering av kortfristig fordran (-)/skuld (+)	66	447
Årets överskott (-)/underskott (+)	-357	412
Utgående fordran (+) /skuld (-)	55	346
Varav långfristig fordran (+) /skuld (-)	-357	412
Varav kortfristig fordran (+) /skuld (-)	412	-66

Investeringar

Investeringar (tkr)	Budget 2023		Utfall	
Elsanering kyrkan + vinden	5 000	Varav 2,4 mkr finansieras med BMS arvet	3 039	Fortsätter 2024
Sjölidens park	250		0	
Maskiner Sjöliden	50		0	
Elbil (skåpbil)				
Brandskydd Sockenstuga	200	Brandlarm, utrymning mm	93	Urymningslarm
Sockenstuga, luftvärmepump			83	
SUMMA församlingen	5 500		3 215	
Fastigheter o mark BV				
Maskiner, inventarier	150		66	Kamerabevakningssystem
Urnkvarter 18b	350	Projektering	89	Fortsätter 2024
SUMMA begravn. verks.	500		155	
TOTALT	6 000		3 370	

Investeringar för församlingens del uppgår till 3 125 tkr (budget 5 500 tkr). Elsanering i kyrkan pågår. Församlingen investerade i ett nytt utrymningslarm i Sockenstugan efter uttalande från brandkonsult. Nya luftvärmepumpar installerades också i Sockenstugan.

Investeringar för begravningsverksamheten uppgår till 155 tkr (budget 500 tkr). Projektering av nytt urnkvarter pågår. Nya kamerabevakningssystem installerades vid maskinhallen.

Kassaflödesanalys

Disponibelt kapital	2021	2022	2023
IB (1 januari)	13 890	29 599	30 009
Årets resultat	2 734	2 372	558
Återföring avskr församling	1 543	1 574	1 478
Investeringar, församling	-679	-373	-3 215
Nytt lån begravningsverksamhet	0	0	0
Investeringar begravningsverksamhet	-1 087	-974	-155
Förändring skuld/fordran begravningsverksamhet	-233	-859	292
Återföring avskr begravningsverksamhet	1 065	1 023	1 066
Amortering	-250	-2 350	-400
Förändring villkorade bidrag	-77	-10	-10
Arv BMS	11 739	-700	-870
Förändring övriga skulder/fordran	955	708	-1 462
UB (31 december)	29 599	30 009	27 290
Skulder & villkorade bidrag (31 dec)	2021	2022	2023
Lån (finansiering av begravningsverksamhetens investeringar)	14 450	12 100	11 700
Skuld (+) / fordran (-) till begravningsverksamhet	513	-346	-55
Arv BMS	9 619	8 910	8 040
Övriga villkorade bidrag	55	46	36
Övriga skulder (cirka)	6 251	5 743	5 477
Totalt	30 887	26 452	25 198

Disponibelt kapital uppgår på 27,3 mkr per 31 december 2023. Minskning från 2022 beror på investeringsbelopp för elsanering i kyrkan.

Amortering av lån för begravningsverksamheten följer avskrivningsbeloppet minskad med återinvesteringar.

